

**ALMIR HUSKIĆ,
DIREKTOR JP „ŠUME TK“ DD, KLADANJ**

Tekst:
Rašid Hakić
Fotografije:
JP „ŠUME TK“ dd, Kladanj

UČINILI SMO ZNAČAJNE POMAKE NA STABILIZOVANJU POSLOVANJA

Decenije planskog gospodarenja šumskim resursima kojima obiluje šire područje Kladnja u znatnoj mjeri su već nekoliko generacija odredile profesionalnu orijentaciju velikog broja žitelja ovog područja.

Krajem devetnaestog stoljeća u najvećoj mjeri to se baziralo na obavljanje teških fizičkih radova u

šumarstvu.

Vremenom, a naročito nakon Drugog svjetskog rata, mladi iz Kladnja i okoline počeli su usvajati stručna znanja u srednjim i visokoškolskim ustanovama i ista, nakon završetka školovanja, primjenjivali u praksi u nekomodradnih kolektiva sa usvojenom

drvoprerađivačkom djelatnošću.

Tako je i Almir Huskić, nakon sticanja zvanja diplomiranog inženjera šumarstva, 2008. godine zasnovao radni odnos, a početkom 2020. godine imenovan za vršioca dužnosti direktora u JP „ŠUME TK“ sa sjedištem u Kladnju.

Sjedište Uprave

ŠUMARSTVO JE BILO I OSTALO GARANCIJA PRIVREDNOG RAZVOJA Kladnja

BH BUSINESS MAGAZINE:

Gospodine Huskić, od kada je počelo i šta su osnovne specifičnosti planskog gospodarenja šumama na području TK u dosadašnjem periodu?

A. HUSKIĆ:

Osamdesetih godina osamnaestog stoljeća, po aneksiji Bosne i Hercegovine od Austro-Ugarske monarhije, u ovim krajevima intezivno se otvaraju šumska područja sa pervashodnim ciljem povezivanja Austrije i Mađarske, a radi iskorištavanja šume i transporta drveta u te zemlje.

Intezivno iskorištavanje šuma, kojem su prethodila stručna taksaciona snimanja i planiranja na tada već utemeljenim šumskim područjima „Oskova „ i „Gostelja“ počinje 1885. godine, a time i prerada drveta na prvoj pilani izgrađenoj u Puračiću.

Na području „Gornje Drinjače“ intezivno iskorištavanje četinarskih šuma počelo je 1924. godine i trajalo do početka Drugog svjetskog rata, za vrijeme kojeg je porušena sva šumska infrastruktura, a šumski požari uništili su hiljade hektara četinarskih šuma.

Dolaskom mira, centralističkim upravljanjem i planiranjem, država je obnovila šumsku infrastrukturu i povećala korištenje šume s ciljem jačanja bazne industrije, čime su napravljeni određeni pozitivni pomaci

u razvoju šumarstva, nedovoljni sa ekološko-zaštitnog aspekta.

Osnovne karakteristike perioda od 1992. do 1995. godine bile su znatno stradanje šume i šumske infrastrukture, sječa šume u blizini putnih komunikacija, te šumski požari, čime su opustošene značajne površine.

S ciljem djelimičnog saniranja stanja i obezbjeđenja osnovnih prepostavki za rad, u prvoj poslijeratnoj godini utemeljena su javna preduzeća za gospodarenje državnim šumama i to „Miljevica“ Kladanj, „Svatovac“ Živinice, „Birač“ Turalići, te „Majevica“ Brčko-Maoča.

Tokom 1999. godine, a na osnovu zakona i političkih opredjeljenja, Skupština TK je usvojila zakon kojim je 2000. godine formirala JP „ŠUME TK“ kao jedinstveno preduzeće kojem je povjereno gospodarenje šumama na području TK u skladu sa važećim federalnim zakonom o šumama, na površini od 79 628 hektara, s tim što je površina koja je pristupna za gospodarenje 69 176 hektara, a ostalo su neproduktivne površine koje čine šumska područja „Konjuh“, „Sprečko“, „Majevičko“ i „Vlaseničko“.

BRIGA O ŠUMAMA

BH BUSINESS MAGAZINE:

Koje aktivnosti realizujete u oblasti uzgoja i zaštite šuma?

PO MEĐUNARODNIM STANDARDIMA KVALITETA

BH BUSINESS MAGAZINE:

Aktivnosti gospodarenja šumskim resursima i elemente poslovanja uskladili ste sa principima i kriterijima međunarodno priznatog programa certificiranja Fores Sewardhio Council-FSC. Koji ciljevi su ostvareni realizacijom ovog projekta?

A. HUSKIĆ:

Certifikat potvrđuje održivost gospodarenja šumama, što znači da su zadovoljene sve ekološke, sociološke i ekonomske funkcije šume.

Ovim je osigurana konkurentnost na tržištu, što znači da svi kupci drvnih sortimenata mogu planirati proizvodnju i plasman na vlastita tržišta.

Ciljevi ostvareni projektom certificiranja potvrda su stogodišnje tradicije održivog gazdovanja šumama, unapređenje performansi u poslovanju, približavanje šume kao eko-sistema široj populaciji stanovništva, zadovoljavanje sve većih socio-ekoloških zahtjeva, izdvajanje i zaštita površine šuma visoke zaštitne vrijednosti, zadovoljavanje zahtjeva kupaca šumskih drvnih sortimenata za certificiranim drvetom, te već pomenutog povećanja konkurentne sposobnosti preduzeća.

Proces certificiranja, kao pilot projekat, započeo je 2007. godine i uspješno realizovan u saradnji sa Šumarskim fakultetom Univerziteta u Sarajevu i akreditovanim certifikatorom koji je vršio nadzor implementacije FSC standarda.

Tokom 2012. godine SGS QUALIFOR je izvršio procjenu, odnosno supervizijski pregled gospodarenja šumama koje su predmet certifikacije.

Provjera je izvršena po metodologiji koja se koristi kod FSC-a i po kojoj je izvršena predprocjena u 2010., te glavna procjena u 2011. godini, uz učešće tima za certifikaciju i zaposlenicima preduzeća.

A.HUSKIĆ:

U okviru osnovne djelatnosti, a to je uzgoj i zaštita šuma, te iskorištavanje šuma i lovstvo ispunjavamo sve zacrtane planove u pogledu pošumljavanja, njege prirodnih sastojina i vještačkih kultura u punom kapacitetu.

S tim u vezi, a poučeni

dosadašnjim iskustvima podižemo mješovite šumske kulture lišćara i četinarara, primjenjujući savremene metode uzgoja autohtonih vrsta šumskog sadnog materijala.

Registrovani sjemenski objekti su fenotipski najkvalitetniji dijelovi gospodarenja šumama čija je svrha očuvanje genofonda i proizvodnja

kvalitetnog normalnog šumskog sjemena.

Stoga su priznati sjemenski objekti odmah stavljeni pod zaštitu i sa njima će se ubuduće izdvojeno gospodariti na način kojim se obezbjeđuje najbolji urod u svakom pogledu. Ističući u prvi plan proizvodnju genetski kvalitetnog reproduktivnog

materijala, kroz izdvojene objekte, u narednom periodu će se provesti mjere uređenja prema osnovnim znanjima, prije svega u oblasti genetike i sjemenarstva, poštujući u isto vrijeme osnovne principe uzgajanja, uređenja, zaštite, prirasta, korištenja i drugih disciplina u oblasti šumarstva.

Za proizvodnju biljnog sadnog materijala posjedujemo šumski rasadnik „Budin potok“ površine 3,6 hektara, sa proizvodnim kapacitetom od oko 1 000 000 sadnica.

Osnovan je 1965. godine na šesnaestom kilometru putne komunikacije Kladanj – Muška voda – Konjuh, na lijevoj obali gornjeg toka rijeke Drinjače, okružen kompleksom visokokvalitetne šume kojom gazduje ŠG „Konjuh“.

Lokalitet rasadnika je odabran da zadovolji biotske i abiotske faktore koji se biljkama nameću u toku

njihovog razvoja, a sve karakteristike pogoduju rasadničkoj proizvodnji četinarskih vrsta koje predstavljaju i proizvodna su kategoriju rasadnika i to smrče, bijelog i crnog bora različitih uzrasta i starosti, kako za vlastite potrebe tako i za šire tržište.

Od nekada „džepnog“ rasadnika, danas je to moderan rasadnik, opremljen kompletnom infrastrukturom i potrebnom opremom za rad u čijem je užem okruženju izgrađen kompleks pratećih objekata za potrebe preduzeća, čime su stvoreni preduslovi za dalji razvoj iz oblasti sporednih šumskih proizvoda.

BH BUSINESS MAGAZINE:

Koliko je radnika uposleno u JP „ŠUME TK“ i kakva je kadrovska struktura?

A.HUSKIĆ:

Trenutno je uposleno 530 radnika

sa izraženom fluktuacijom, a ovisno o potrebama, angažujemo dodatni broj radnika, oko tridesetak, na privremenim ugovorima, u najvećoj mjeri na radovima u rasadniku i doznaci stabala.

Kada je u pitanju kadrovska struktura prevladava srednja stručna sprema i oko sedamdesetak uposlenika sa visokom stručnom spremom, što predstavlja optimum za izvršenje planskih zadataka.

BH BUSINESS MAGAZINE:

Kolika je eksploatisana količina drvnih sortimenata na godišnjem nivou?

A.HUSKIĆ:

Tokom 2020. godine planirali smo eksploataciju 201 666 metara kubnih i ostvareni plan je oko 95 posto, a za 2021. godinu plan je povećan i iznosi 203 790 metara kubnih sortimenata.

U planu za 2020. godinu sadržane

su redovna sječa i sječa u sanitarnom dijelu.

Radi uporedbe i pomaka u realizaciji planskih aktivnosti bitno je istaći da je plan za 2019. godinu ostvaren u iznosu od 80 posto.

BH BUSINESS MAGAZINE:

Ko su najveći kupci proizvoda koje nudite tržištu i imate li problema po pitanju naplate potraživanja?

A.HUSKIĆ:

Kada su u pitanju sortimenti bukve najveću kupac je preduzeće Ramex iz Kladnja, a po pitanju sortimenata jele i smrče imamo više kupaca i više zainteresovanih, tako da količinu koju imamo nastojimo na pravedan način rasporediti kako bi svi bili zadovoljni.

Inače, instalisani kapaciteti na području našeg kantona su četiri puta veći od onoga što mi možemo proizvesti i plasirati. Činimo sve da plasman realizujemo transparentno i javno, tako da po tom pitanju nemamo problema.

Kada je u pitanju naplata potraživanja do 2020. godine nisu bili izraženi problemi, a pojavom pandemije naši poslovni partneri, odnosno kupci, suočili su se sa problemima u poslovanju, te smo bili prinuđeni našu robu davati sa rabatima i odgođenim plaćanjem.

BH BUSINESS MAGAZINE:

Koje aktivnosti realizujete kada je u pitanju obnova šuma?

A.HUSKIĆ:

Na osnovu šumsko-privredne osnove kao temeljnog dokumenta, iz koje crpimo godišnje planove, propisan je način obnove šume. Imamo proljetno i jesenje pošumljavanje sa sadnicama iz našeg rasadnika kada su u pitanju sadnice bora i određene količine smrče, a kada su u pitanju sadnice lišćara, nabavljamo ih putem javne nabavke.

Pošumljavamo površine koje se nalaze na našim gazdinstvima, poštujući propisane planove i procedure.

ZNAČAJNE UŠTEDE

BUSINESS MAGAZINE:

Kakvo stanje ste zatekli imenovanjem za direktora JP „ŠUME TK“, koje aktivnosti ste realizovali s ciljem konsolidacije stanja i sa kakvim efektima?

A.HUSKIĆ:

Kada je u pitanju period dolaska nove uprave koja je imenovana 14. Januara 2020. godine, zatekli smo gotovo prazne račune Preduzeća, sa simboličnih 20 hiljada KM, uz obavezu izmirenja plata prema radnicima u periodu od tri-četiri dana, što potvrđuje da smo zatekli delikatnu situaciju.

Kako bismo održali kakvo-takvo poslovanje pojačali smo aktivnosti na naplati potraživanja od kupaca, čime smo omogućili plaćanje određenih dugovanja.

Uspjeli smo povećati proizvodnju za 150 posto u prva tri mjeseca rada nove uprave, zadržavajući dotadašnje i obezbjeđujući nove kupce.

Tokom godine smanjili smo dugovanja prema Poreskoj upravi koja su iznosila 2 300 000 KM, pri čemu smo platili 1 300 000 KM obaveza i uspjeli otpisati jedan milion KM kamate.

Platili smo i određena sredstva

dobavljačima za nabavku osnovnih sredstava, a platili smo i sudske presude prema radnicima vezano za kolektivni ugovor u iznosu od 600 000 KM. Kolektivni ugovor potpisan je neposredno nakon osnivanja Preduzeća, ali se nije poštovao sve do 2017. godine.

Konstantno smo radili na smanjenju troškova i povećanju proizvodnje, što smo uspjeli vlastitim snagama, bez bilo čije pomoći.

S ciljem stabilizacije poslovanja napravili smo sanacioni plan, usvojen od Nadzornog odbora, Skupštine preduzeća i vlade TK, čime smo sačuvali preduzeće od stečaja predanim radom uprave i radom naših radnika koji su razumjeli stanje u kojem smo se nalazili.

Rezultat toga je da smo 2020. godinu završili sa pozitivnim bilansom stanja kao jedno od rijetkih preduzeća

u ovoj oblasti.

RADNICI SU NAJVAŽNIJI RESURS

BH BUSINESS MAGAZINE:

JP „ŠUME TK“.

Angažovan je u društvenoj sferi, odnosno politici, pri čemu je tri puta izabran u općinsko Vijeće općine Kladanj.

Oženjen je i otac dva sina.

Šta predstavlja strateške planske aktivnosti tokom 2021. godine?

A.HUSKIĆ:

Krajem 2020. godine uradili smo plan gospodarenja za 2021. godinu kao i trogodišnji plan sa nastavkom aktivnosti na stabilizaciji poslovanja.

To se odnosi i na obnavljanje osnovnih sredstava koja su u znatnoj mjeri potrošena i otpisana, ali smo prinuđeni da ih koristimo, a aktivnosti ćemo usmjeriti i na povećanje plata radnicima, jer je to najvažniji resurs kojim raspolažemo.

To će biti način da zadržimo postojeći broj uposlenih, obzirom na trend odlaska radnika iz Preduzeća, prevashodno zbog malih plata.

Ono što opterećuje naše poslovanje je ogroman broj invalida rada i radnika sa ograničenom sposobnošću i u situaciji smo da više nemamo mjesta gdje ih možemo rasporediti, a zakonske mogućnosti nam ne dozvoljavaju druga planiranja u tom dijelu.

Uprkos tome, nadamo se da ćemo nastaviti trend konsolidacije poslovanja uz realizaciju zacrtanih planskih aktivnosti.

Svestan sam da će biti teško, ali je moguće, što smo i potvrdili tokom 2020. godinine.

ALMIR HUSKIĆ rođen je 24. Februara 1978. godine u mjestu Brlošci, općina Kladanj. Diplomirao je na Šumarskom fakultetu 2008. godine i neposredno nakon toga zasnovao radni odnos u JP „ŠUME TK“.

Najveći dio dosadašnjeg radnog perioda proveo je kao upravnik Šumarije „Gostelja“ u okviru ŠG „Konjuh“, a od 14. Januara 2020. godine je prvi čovjek menadžmenta